

ADVOKATŪRA

Koleģiāla sacensība

Visticamāk, tuvākajā laikā zvērinātu advokātu biroju skaits Latvijā būtiski nemainīsies un lielo biroju apvienošanās nav gaidāmas

INFORMĀCIJA

Lielākie zvērinātu advokātu biroji pēc zvērinātu advokātu un palīgu skaita 2018. gadā*

Vieto	ZAB Kopā	Advokātu skaits	Palīgu skaits
1.	Cobalt	30	4
2.	Sorainen	25	5
3.	Ellex Klavinskis	24	19
4-6.	TIGS Baltic	13	9
4-6.	Viderts	13	8
4-6.	Rodeo un Partneri	13	9
7.	Evershed Sutherland Bitāns	12	4
8-9.	Fort	11	10
8-9.	Dzaruškovs&Partneri	11	10
10.	Kronbergs Cūstke Dering	10	6
11-12.	Klotini un Serģis	9	7
11-12.	Primus	9	8
13-14.	IUSTUS	8	7
13-14.	Rodi&Partner Legal	8	0
15-16.	Kronbergs Cūstke Dering	7	7
15-16.	Davidsōns un Partneri	7	5
17-24.	KPMG	6	4
17-24.	Romina un partneri	6	5
17-24.	Beiktina un Mūze	6	6
17-24.	O Coers un J. Jurkšins	6	0
17-24.	A P un Partneri	6	5
17-24.	Skrastins un Dzenis	6	6
17-24.	Spigulis&Kukainis	6	4
17-24.	Trinit	6	6
25-37.	Blugers un Plaudis	5	0
25-37.	Deloitte Legal	5	4
25-37.	Loze&Partneri	5	4
25-37.	Reihmans&Partneri	5	5
25-37.	A. Kozeskojus un partneri	5	5
25-37.	Amicus Curiae	5	5
25-37.	Gilmstedt	5	5
25-37.	Intellexi	5	5
25-37.	Ludini un Krastins	5	5
25-37.	M. Supes birojs	5	5
25-37.	Ripos 3. zvērinātu advokātu birojs	5	5

*atlasīti ZAB, kuros ir vismaz 5 zvērināti advokāti bez tiem, kam apturēta darbība
LATVIJAS ZVĒRINĀTU ADVOKĀTU PADOME

DB apkopotais zvērinātu advokātu biroju TOP liecina, ka pēdējos gados tā augšgalā būtiski izmaiņas nav notikšas, pirmās trijnieks pēc advokātu un to palīgu kopskaita palicis nemainīgs. Daži biroji vārdu gan vairst topā nav sastopami. Pēc iepriekšējos gados notikušajām vairākām zvērinātu advokātu biroju apvienošanās un saplūšanās šis gads solās būt mierīgs. Nozāres pārstāvji neprognozē lielo biroju spēku apvienošanu, lai gan neizslēdz, ka mazie biroji varētu izšķirties par šādu soli.

Darba netrūkst
«Augošs ekonomisks ievirto palielināties ir vidējā un lielā segmenta uzņēmumu apvienošana un pārņemšana darījumu skaits. Jācer, ka valsts uzņēmumu kapitāla daļu kotācijas ideja, ko premjers Māris Kučinskis ir vairākkārt padis gan pagūšajā gadā, gan šogad, nepaliks istieģis. Tāpat mēs šogad redzēsim arī reālus IPO (sākotnējā publiskā piedāvājuma) projektus, lai kaut nedaudz tuvoties pārējo Baltijas valstu kapitāla tirgu aktivitātei. Šis fons nodrošina uzņēmēju optimisms un ģenerē jaunus uzdevumus arī zvērinātiem advokātiem.

Gada otrajā pusē prognozējams darba pieaugums saistībā ar iespējamām izmaiņām banku regulējuma un uzraudzības jomā. Ja pieplūdis visnotaļ optimistiskais Eiropas Centrālās bankas un Latvijas Bankas prognozes par Latvijas ekonomikas izaugsmi, šis būs vēl viens labs gads.» runājo par darba apjomu, norāda ZAB Cobalt vadītājs partneris, zvērinātais advokāts Lauris Liepa. Arī ZAB Ellex Klavinskis laudā partneru un zvērinātā advokāte Līga Mervina norāda, ka tirgus ir ļoti aktīvs virknē nozaru, īpaši darījumos ar nekustamo īpašumu, dažas resursiem un infrastruktūras objektiem. Gada sākumā piedzīvotus svārstības finansu sektorā ietekmējošas notikums šajā nozarē, pašas bankas ir kļuvušas piesardzīgākas, tomēr vispārēji ietekmi uz darījumu vidi advokāti neuzjūt. Otra nozīmīga lieta, pēc viņas minētā, ir gaidāms GDPR jeb Vispārējās datu aizsardzības regulas stāšanās spēkā maija beigās.

«Pēc Advokātu padomes mandāta esam palīdzējuši izstrādāt vadlīnijas advokātiem un mūsu klientiem, lai mūsu vīsu darbības atbilst gaidāmas regulas nozīmēm. Tomēr dažkārt, ka lielākā daļa laikā aiziet, palīdzot šājos jautājumos klientiem. Jāsaka, ka viņu gatavības līmenis ir ļoti aktīvs. Runājot par konkurenci nozarē, tā, protams, pastāv un šobrīd ir veselīga. Ir sajūta, ka tirgus ir piesātināts gan pieprasījuma, gan piedāvājuma pusē – darba ietekmējošām, lai mūsu vīsu – ir, no kā izvēlēties. Nemīgi domājām, ka strādāt efektīvā un nodrošināt klientiem maksimāli labu pakalpojumu par pievilcīgu cenu», piebilst L. Mervina. Savukārt L. Liepa skaidro, ka advokātu skaits un proporcija pret iedzīvotāju skaitu, tostarp ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaitu, ir vienlaikus zemāks nekā Eiropas Savienībā (ES). Tas nozīmē, ka advokātu nodarbinātība ir augsta un nevaram lietot apzīmējumu konkurence šī jēdziena tiešākajā nozīmē.

«Dažos segmentos, piemēram, banku un finanšu pakalpojumi vai kompleksli lieta mēroga darījumi, ir nodrošināts plašs advokātu biroju piedāvājums un klientiem ir izcilas izvēles iespējas. Starp advokātiem un advokātu birojiem drīzāk

Advokātu skaits un proporcija pret iedzīvotāju skaitu Latvijā ir viena no zemākajām Eiropas Savienībā. Tas nozīmē, ka advokātu nodarbinātība ir augsta un nevaram lietot apzīmējumu konkurence šī jēdziena tiešākajā nozīmē.

LORIS LIEPA, ZAB COBALT VADOŠAIS PARTNERIS, ZVĒRINĀTIS ADVOKĀTS.

pastāv koleģiāla sacensība un sadarbība klientu interesēs. Aktīva klientu pieprasījuma atspēkots parasti apvienošanos nav raksturīgas, jo tas pamatīgi kavētu biroja spējas izpildīt klientu uzdevumus. Šādos brīžos raksturīgi, ka no lielākiem birojiem atdalās nelielas profesionālas komandas vai atsevišķi advokāti, kuri sākt pastāvīgu praksi,» atzīmē L. Liepa.

Skaits saglabāsies
«Maz ticams, ka gaidāmas apvienošanos lielo biroju vidi. Esam sasnējuši racionālas izaugsmes pozīcijas. Tomēr šādā veidā aktivitātes nav izslēgtas mazlielā biroju vidi, jo klienti pieprasā arvien lielāku specializāciju, kuru mazā biroji grūt nodrošināt,» paūz L. Mervina. Ka piemēru viņa min tehnoloģijas, jo arī zvērinātu advokātu birojiem ir jūvās kopšot ar laiku un jo advokāti tiek izmantotas iespējas, ko sniedz tehnoloģiju un mākslīgā intelekta atbilstība. Tas arī ir galvenais temats sarunā par advokātu biroju nākotnes attīstības tendencēm. Viņa norāda, «Piemēram, Ellex Baltijas birojs esam sākuši testa režīmā izmantot Luminance – mākslīgā intelekta rīku,

kas jau šobrīd due diligence (pazīdīnātā uzpētē – DB) procesā spēj samēlēt un izstrādēt riskantos punktos dažādos dokumentos. Tehnoloģiskās risinājums šo šobrīd spēst uz izdarīt, un mums nav noteikti jānodarboja cilvēks liela apmāra materiālu apstrādei. Tomēr jānorāda, ka biroju nākotne noteikti nav saistīta ar cilvēka faktora izslēgšanu, bet gan maksimālais pievienotās vērtības radīšana. Tiesa, šobrīd neapbaidīts ir jautājums – kā izaudzināt pieredzējušus specialistus, kas spēst dot augstvērtīgas padomus sarežģītās situācijās, ja viņu iespēju augt no apakšas lieli mērā izslēgt mākslīgais intelekts.»

L. Liepa uzskata, ka Latvijā zvērinātu advokātu biroju apvienošanās ir iespējama, taun labvēlīgi griez apstākļi. Tomēr, visticamāk, advokātu biroju skaits un to izmēri tuvākajā laikā būtiski nemainīsies. Vīpatar, Latvijā advokātu biroju skaits pret mūsu valsti daudz saimniecību ir salīdzinoši mazāks nekā citviet Ziemeļvalstīs. Tālākā nākotnē advokātu biroju perspektīva ir primāri atkarīga no valsts ekonomiskajiem rādītājiem.

Vairāki jauninājumi
Iespējams, jau šogad varētu tikt pieņemti grozījumi Advokātu likumā. Grozījumi daļēji skar arī biroju klientus. «Ar grozījumiem likumā ir paredzēts precīzāk definēt zvērinātu advokātu biroju veidus un to tiesiskos statusus. Tajos ir paredzēts, ka biroji tiks reģistrēti zvērinātu advokātu biroju reģistrā kā tiesību subjektu vai kā privāto tiesību juridiskās personas,» stāsta ZAB Deloitte Legal partneris, zvērinātais advokāts Māris Liega. Viņš skaidro, ka pirmajai gadījumā zvērinātu advokātu biroji veic grāmatvedību kā individuāli praktizējošos zvērinātos advokātus un savā vārda virā iegūt tiesības un uzņemties saistības, tostarp būt darba devējs un nodokļu maksātājs. Savukārt zvērinātu advokātu birojs kā privāto tiesību juridiskā persona ir juridiskā persona, kura veic grāmatvedību kā personālsabiedrību, un savā vārda virā iegūt tiesības un uzņemties saistības, bet darba devējs un nodokļu maksātājs.

Pēc M. Liega teiktā, būtiski, ka grozījumi daudz precīzāk noteiks zvērinātu advokātu biroju un tajā praktizējošo zvērinātu advokātu atbildību, kā arī daudz dažādākos paredzētās lietas tiesības prasīt atbildību par zaudējumiem, kas nodarīts, sniedzot juridisko palīdzību, aiz rūpas neuzmanības vai ļaunā nolūka. Tāpat grozījumi skar obligāto zvērinātu advokātu civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu, kas ir jauns, jo šobrīd likums neparedz šādu apdrošināšanu, taču iespējama grozījumi nosauktāmi skars visus zvērinātos advokātus, jo gan advokātu, gan viņu palīgu profesionālās darbības rezultātā iespējams zaudējuma risks būs obligāti apdrošināms. Savukārt, lai sekmtu zvērinātu advokātu profesionālās kvalifikācijas celšanu, likuma grozījumi projekts paredz, ka zvērinātiem advokātiem viena kalendārā gada laikā profesionālās kvalifikācijas celšanai ir jāvelta ne mazāk kā sešpadsmit akadēmiskās stundas. Vienlaikus ir paredzētas arī bargākas sankcijas par šī pienākuma neievērošanu, proti, Disciplinārie komisijai būs tiesības lemt par advokāta noņemšanu uz kvalifikācijas pārbaudi. «No nākamā gada tiks stiprināta zvērinātu advokātu loma civiltiesī, jo spēkā sāties grozījumi Civiltiesību likumā, kuri paredz, ka lietas par kapitālsabiedrību dalībnieku vai akcionāru sapulces lēmumu izziņu par spēkā neesošiem un lietas, kas arizina no saistību tiesībām, ja prasības summa pārsniedz 150 tūkst. eiro, fiziskās personas un juridiskās personas pirmās instances tiesīd un apēlācijas instances tiesīd lietas kārtu pašas ar advokāta starpniecību. Šīs ir nākamās solis uz advokātu procesa koncepcijas ieviešanu, lai saaurinātu to personu loku, kuram ir tiesības kārtot klientu lietu citu kategoriju civiltiesībās pirmās instances un apēlācijas instances tiesīd, tādējādi nodrošinot profesionālu tiesīdnesību un skaidru M. Liega.

Elna Pankveča